

Малишевська І.М.

магістр;

Кузнецова І.О.

доктор мистецтвознавства, доцент Національного авіаційного університету

ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ КУЛЬТУРНО-РОЗВАЖАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ

Перетворення закладів культури вузького спрямування на багатопрофільні поліфункціональні рекреаційно-дозвіллеві установи, спроможні обслуговувати велику кількість відвідувачів, незалежно від соціального чи професійного складу, віку, релігійних чи політичних вірувань, через те, що створенні для різних верств населення, та враховані важливі чинники багатофункціональності – є перспективними та актуальними.

На дослідження даної теми вплинули праці Б.В. Білецького [2], у яких розкривається питання організації і проектування поліфункціональних конструкцій, Д.В. Єжова [3] та ін.

Широкий огляд зарубіжного досвіду даної теми був зроблений у роботах таких дослідників як Е. Цайдлер [5] і А.В. Боков [1]. Питання організації культурно-дозвіллевої діяльності клубів у країнах Західної Європи та США розглядаються в працях І.В. Петрової [4].

Питанням проектування комфортного перебування людини в рекреаційній системі міста і її елементах приділяється багато уваги. Як показує світовий досвід проектування і функціонування цих систем, їх елементи включають, окрім основної функції відпочинку, функції, що сприяють процесу культурного проведення часу.

Культурно-розважальний комплекс (КРК) – багатофункціональний центр рекреації, що об'єднує в одному місці культурний розвиток, духовне збагачення та проведення дозвілля.

Культурно-розважальний комплекс як елемент системи рекреації може бути поліфункціональним за задалегідь спланованою схемою або стати поліфункціональним під час розвитку системи рекреації.

У даному ланцюзі міркувань КРК цікавить з погляду процесу, що відбувається. Поняття поліфункціональності КРК додає йому надання вибору здійснення відпочинку або з можливістю одночасного здійснення будь-яких додаткових функціональних процесів: отримання художньо-естетичного задоволення, дозвільно-розважальних потреб.

КРК має набір функцій і послуг основних та допоміжних (рис. 1), наприклад КРК засноване на функції розважальній та відпочинку, але підпорядковує функцію торгівельну, інформаційну та ін. Особливістю такого формату є одночасність здійснення покупок та паралельно відпочинку.

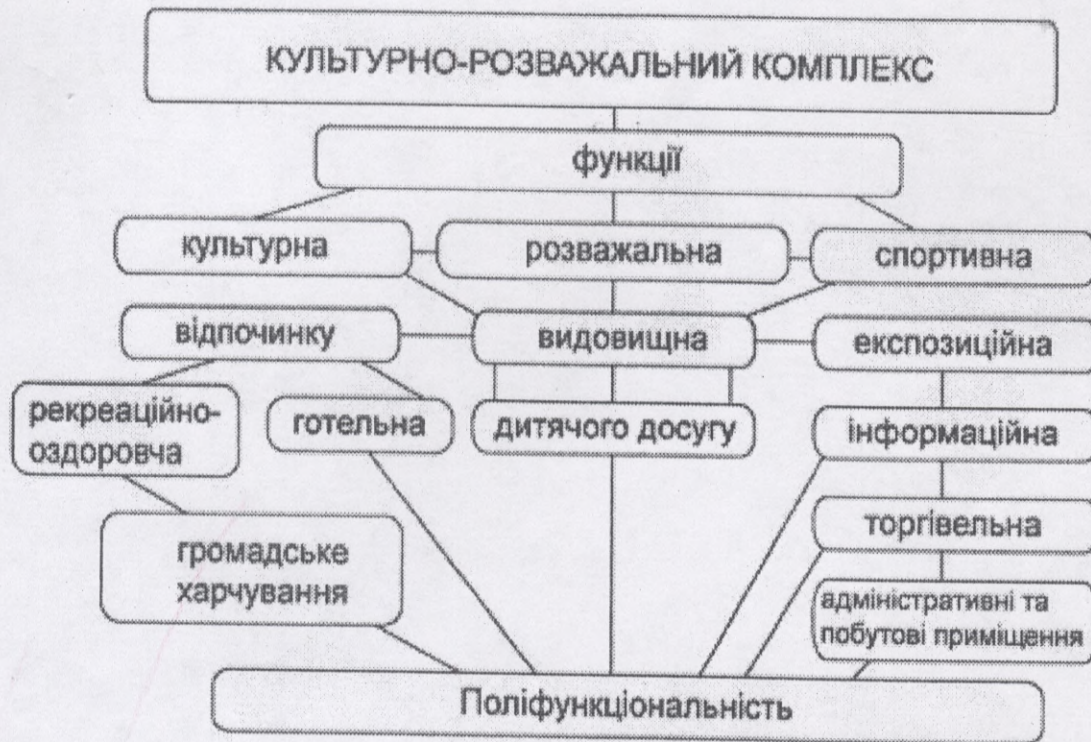

Рис. 1

Проте розвиток цього сегменту ринку набирає значних обертів. Інвестиції в ринок ритейла збільшуються рік від року, не дивлячись на те, що пройшло тільки десять років з моменту утворення першого культурного центру. Після 1997 року стало зрозумілим, наскільки вигідними можуть бути вкладення капіталу в будівництво таких центрів.

Сучасна архітектура КРК вражає своєю оригінальністю, і такі культурні центри мають свій внесок до архітектури міста в цілому.

Тенденції розвитку культурно-розважальних комплексів перспективні. В найбільших мегаполісах нашої країни вже існують сучасні центри, що об'єднують торгівлю, оренду офісів і закладів для відпочинку, але існують шляхи для активного розвитку цього виду діяльності. Поле діяльності велике, ще маса районів і регіонів не мають подібних комплексів на принципово якісному рівні.

Поліфункціональність об'єктів рекреації включає широке коло пропозицій з надання послуг рекреанту. Вона надає йому свободу вибору поведінки, можливість одночасного виконання декількох дій, тим самим формуючи попит на коло послуг, що надається. Міста формують свої рекреації як інтегровані поліфункціональні просторово-планувальні системи, віддаючи їм свої кращі території:

- ландшафтно-живописні;
- еколого-привабливі;

- культурно-пізнавальні;
- художньо-естетичні;
- соціально-активні.

Сформувалися зовсім нові тенденції поліфункціональності міських просторів і окремих вузлів, що мають кілька рівнозначних функцій, які забезпечують можливість більш повного задоволення потреб населення. У той же час необхідно не втратити такі важливі якості міського простору, як масштабність, гармонія функції й форми пластичності тощо, – усе те, що створює сприятливий психофізіологічний комфорт.

Коли КРК, що забезпечують зв'язки у просторово-планувальних системах, розташовуються також у ландшафтно-живописних художньо-естетичних і (або) соціально активних місцях міста, тоді ці комплекси вже є рекреаційними об'єктами (лінійними). Під час формування історичних міст склалися різні типи лінійних рекреаційних об'єктів: вулиці, бульвари, галереї пасажі, парки, набережні тощо.

Значну роль у формуванні цих лінійних рекреаційних об'єктів відіграє еволюція та поліпшення і збільшення попиту на такого типу заклади. На відміну від рекреаційних об'єктів утилітарно-споживацької системи вони виконують також завдання підвищення художньо-естетичної комфортності, що становить перебування рекреантів.

Поліфункціональність культурно-розважальних комплексів – це набір функцій для рекреації різних верств громадськості, що об'єднаний у єдиному комунікативному просторі. При формуванні КРК у рекреаційній системі міста вони доповнюють ландшафтно-живописні і (або) художньо-естетичні якості середовища, або допомагають їх сприйняттю. Таким чином, КРК як елемент лінійної рекреаційної системи міста стає поліфункціональним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боков А. В. Многофункциональные комплексы и сооружения: Обзор по гражданскому строительству и архитектуре. – М. : ЦНТИ, 1973.
2. Білецький Б. В. Проектування поліфункціональних конструкцій // Міжнарод. наук.-техн. конф. – Рівне : Вид. УДАВГ, 1996. – С. 22.
3. Ежов Д. В. Типологічні особливості рекреаційно-розважальних закладів відпочинку / Д. В. Ежов // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К. : КНУБА, 2003. – Вип. 11/12. – С. 240–246.
4. Петрова І. В. Організація культурно-дозвілєвої діяльності клубів у країнах Західної Європи та США : Дис... канд. пед. наук: 13.00.06 / Київський національний ун-т культури і мистецтв. – К., 2000. – 197 арк. – Бібліогр.: арк. 171-190.
5. Цайдлер Э. Многофункциональная архитектура. – М. : Стройиздат, 1988.

2009

*Матеріали Всеукраїнської
науково-теоретичної конференції*
**РОЛЬ МИТЦЯ І ТРАДИЦІЙНИХ
ІНСТИТУТІВ МИСТЕЦТВА
ЗА УМОВ ВСЕЗРОСТАЮЧОГО
ВПЛИВУ КУЛЬТУРНИХ
ІНДУСТРІЙ
2 ЧАСТИНА**

23-24 грудня 2009 року

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

*МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ*

«РОЛЬ МИТЦЯ І ТРАДИЦІЙНИХ ІНСТИТУТІВ
МИСТЕЦТВА ЗА УМОВ ВСЕЗРОСТАЮЧОГО
ВПЛИВУ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ»

КИЇВ
Видавничий центр КНУКіМ
2009

Роль митця і традиційних інститутів мистецтва за умов всезростаючого впливу культурних індустрій : Зб. матеріалів Всеукр. наук.-теоретич. конф., Київ, 23–24 грудня 2009 р. – К. : Видавн. центр „КНУКіМ”, 2009. – 315 с.

Збірник укладено на основі матеріалів Всеукраїнської науково-теоретичної конференції.

До збірника увійшли статті та тези доповідей, в яких, відповідно до заявлених секцій, розглядаються такі проблеми: «Інноваційні тенденції в галузі художньої культури: нові технології і традиційні методи творчості», «Актуальні проблеми музичного мистецтва: живий звук і фонограма, живі концерти і поширення дисків», «Актуальні проблеми театрального мистецтва: конкуренція з кіно, відео та телебаченням», «Національне мистецтво в умовах культурної глобалізації», «Особистість митця в умовах колективної творчості (театр, кіно, телебачення, обряди)».

Розраховано на фахівців з культурології, мистецтвознавства, бібліотекознавства, дизайну, видавничої справи; адресовано викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, магістрам та студентам.

Редакційна колегія:

Поплавський М.М., доктор педагогічних наук, професор, ректор; Безклубенко С.Д., доктор філософських наук, професор, проректор з наукової роботи; Абизов В.А., доктор архітектури, професор; Бойко Л.П., кандидат педагогічних наук, професор, начальник відділу аспірантури та докторантури.

Редактори: Євдокименко Г.М.
Тишкевич К.І.

Коректура: Білякова-Бельська А.О.
Капралова Т.С.
Пухка С.М.

Комп'ютерна верстка Піголенко Н.М.

ЗМІСТ

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«РОЛЬ МИТЦЯ І ТРАДИЦІЙНИХ ІНСТИТУТІВ МИСТЕЦТВА
ЗА УМОВ ВСЕЗРОСТАЮЧОГО ВПЛИВУ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ»**

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Поплавський М.М. МИТЕЦЬ В КУЛЬТУРНІЙ ІНДУСТРІЇ: ПРОБЛЕМИ ТВОРЧОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ	4
Безклубенко С.Д. РОЛЬ МИТЦІВ І ТРАДИЦІЙНИХ МИСТЕЦЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ В УМОВАХ ДОМІНУВАННЯ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ	6
Абизов В.А. ОСНОВНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ДИЗАЙНУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	12
Дорошенко А.Д. МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ СУЧАСНОГО ПОЛІТИЧНОГО ВИДОВИЩА	16
Барнич М.М. ФОНОВІ АСПЕКТИ АКТОРСЬКОГО ЖИТТЯ В РОЛІ	19
Садовенко С.М. НОВИЙ ЗМІСТ ТРАДИЦІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ТА ВИДОЗМІНИ ФОЛЬКЛОРУ В УМОВАХ КУЛЬТУРНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	22
Білякович Л.М. ІННОВАЦІЇ ТЕКСТИЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК РУШІЙНА СИЛА СУЧАСНОЇ МОДИ	25
ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ГАЛУЗІ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ: НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ І ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ТВОРЧОСТІ	
Антофріса М.Б. ВПЛИВ МИСТЕЦТВА НА САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ	30
Барно О.М. ВИКОРИСТАННЯ КОРЕКЦІЙНИХ ТА ОЗДОРОВЧИХ ЕЛЕМЕНТІВ У РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ	32
Божко Т.О. СКЛАДОВІ ПРОЕКТНОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦІВ З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ	36
Бородаєв Д.В. ТЕНДЕНЦІЇ ВОЗНИКНОВЕННЯ ПРАЗВИТІЯ СТИЛЕЙ В ВЕБ-ДИЗАЙНЕ. ФОРМИРОВАНИЯ «ЭТНИЧЕСКОЙ» СТИЛЕВОЙ МОДЕЛИ ВЕБ-ДИЗАЙНА	

В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛІЗАЦІИ	41
Бородіна Г.Г. РОЗВИТОК КНИГОЗБІРЕНЬ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ ЯК ІСТОРИКО- КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС	45
Будник А.В. МИСТЕЦТВО ТОТАЛІТАРНОЇ ДОБИ У СРСР І АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОП-АРТ. ТОЧКИ ЗІТКНЕННЯ	46
Бут Н.К. ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН У МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ	49
Васильєва Н.Г. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МОДІ: ВИНИКНЕННЯ ПЕРШОГО БУДИНКУ МОДИ	52
Гардабхадзе І.А. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ПОЕТАПНОГО УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПРОЕКТУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ КОЛЕКЦІЙ НА ПОЧАТКОВІЙ СТАДІЇ РОЗРОБКИ ...	54
Гладка Л.В. РОЗВИТОК МУЗИЧНО-ІНТОНАЦІЙНИХ УЗАГАЛЬНЕНЬ ЯК ПРОБЛЕМА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНЯ-ПІАНІСТА	57
Злобін Ю.В. УКРАЇНСЬКИЙ ЯРМАРОК І «СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК» М. ГОГОЛЯ: КУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	59
Іванова В.Л. ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЕСТЕТИЧНОГО ЦИКЛУ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ...	61
Ігнатов С.О. ТВОРЧИСТЬ ЯК АДАПТАЦІЯ БЕЗСВІДОМОГО ДО СВІДОМОСТІ	64
Ігнатова Л.П. МУЗИЧНО-ФЕСТИВАЛЬНИЙ РУХ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ВІД МАСОВОСТІ ДО КАМЕРНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ АВТОРСЬКОЇ ПІСНІ ТА СПІВАНОЇ ПОЕЗІЇ «ОБЕРІГ»)	66
Заргарян І.В. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ВОСПРИЯТИЯ ЦВЕТА СТУДЕНТАМИ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ДИСЦИПЛИНЫ «ЦВЕТОВЕДЕНИЕ»	69
Калітєвська О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ДРАМАТУРГІЇ МАСОВИХ СВЯТ ДЛЯ ДИТЯЧОЇ АУДИТОРІЇ	72
Кобилінський А.Ю. ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНИХ ЗАСОБІВ ПРЕДМЕТНО- ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА АВТОСАЛОНІВ	75

Коваль-Цепова А.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕМЕНТІВ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ, З УРАХУВАННЯМ ТИПУ БУДІВЕЛЬ	77
Ковальчук С.П. НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КНИГИ В УКРАЇНІ	80
Крайчук І.І. ЦІННІСТЬ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	82
Кулаковська В.В. РЕКЛАМА В ХУДОЖНЬОМУ ОФОРМЛЕННІ КНИГИ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ	84
Левчук С.В. ЕВОЛЮЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ФОТОМИСТЕЦТВА В ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНОМУ ПРОЦЕСІ	88
Луговенко Т.Г. ДИФЕРЕНЦІЙНИЙ ТА ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХОДИ ДО УТОЧНЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ»	90
Любченко О.М. ОСОБЛИВОСТІ ДЕЯКИХ РИС СУЧАСНИХ ТВОРЧИХ МОЖЛИВОСТЕЙ	94
Малишевська І.М. Кузнецова І.О. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ КУЛЬТУРНО-РОЗВАЖАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ	95
Мамедова В.М. МИСТЕЦЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	98
Мараховський А.А. Кузнецова І.О. ІННОВАЦІЙНІ ЧИННИКИ У ДИЗАЙНІ	101
Нестеренко Д.М. ІННОВАЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ БАЛЬНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ	105
Нестеренко Є.Л. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ТА ІМПРОВІЗАЦІЯ БОЛЬНОГО КОСТЮМА У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТИВНОМУ ТАНЦЮВАННІ	107
Новиченко Ю.М. ТЕХНОЛОГІЇ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ	109
Олійник В.А. РОЛЬ СУЧАСНОГО ХУДОЖНИКА-ДИЗАЙНЕРА З ПОЗИЦІЇ ЧИТАЦЬКОГО СПОЖИВЧОГО ПОПИТУ НА КНИЖКОВУ ПРОДУКЦІЮ	111

Олійник О. Шигаєва А. КНИЖКА-ІГРАШКА: ВІД ВИНИКНЕННЯ ДО СЬОГОДЕННЯ.....	114
Павлюк Т.С. ГЕДОНІСТИЧНА, РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧА І ВИХОВНА ФУНКЦІЇ В СИСТЕМІ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА	119
Сілко Г.Г. ДИЗАЙН ПЛАКАТУ В КОНТЕКСТІ РЕКЛАМНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	122
Сковронський Б.В. з УНІВЕРСАЛЬНЕ ХУДОЖНЄ ЗНАЧЕННЯ РИТМУ (НА ПРИКЛАДІ МЕЛОДІЇ ТА ОРНАМЕНТУ).....	126
Станіславська К.І. КОМП'ЮТЕРНА ГРА ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ	130
Стрілець В.Ф. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРА МЕБЛЕВИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ	132
Супрун В.А. МІЖНАРОДНЕ КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ КРАЇНАМИ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	135
Тулій В.Ю. КОНКУРС СПІВАКІВ І КОНЦЕРТМЕЙСТЕРІВ «МИСТЕЦТВО ХХІ СТ.»: ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВО	139
Туляєв В.В. СУЧАСНІ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІ ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА СФЕРУ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	141
Черкесова І.Г. ПОГЛИБЛЕННЯ ДОСВІДУ ПРОСТОРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЗОБРАЖАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ВПЛИВОМ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	144
Чорна О.С. ОРИГАМІ – ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ У МИСТЕЦТВІ	147
Чуєва О.В. ДИЗАЙНЕРСЬКИЙ ПАПІР ЯК ІДЕАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРАФІЧНИХ ПРОЕКТІВ.....	150
Якубенко Я.А. КНИЖКОВА ТОРГІВЛЯ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ УКРАЇНИ..	151

Мараховський А.А.
старший викладач;
Кузнецова І.О.

доктор мистецтвознавства, доцент Національного авіаційного університету

ІННОВАЦІЙНІ ЧИННИКИ У ДИЗАЙНІ

Дизайн ХХІ століття вимагає зв'язків з науковими технологіями, з новими галузями і знаннями, тоді як галузі наук, що склалися, видозмінилися. Інформаційні технології, молекулярна біологія, нанотехнології відкривають нові можливості при створенні об'єктів дизайну. Нові і нові відкриття вимагають систематизації обліку впливу інноваційних чинників у дизайні.

Теоретичні основи різних гілок дизайну концептуально вивчені. Наприклад, промисловий дизайн досліджено в працях В. Папанек, В. Устін [1, 3]. Традиції і новації у створенні об'єктів промислового дизайну на базі національної вишивки розглянуті в Л.В. Чурпінської. У десяти відсотках сучасних публікацій можна знайти інформацію про інноваційні аспекти в дизайні, найчастіше не систематизовану.

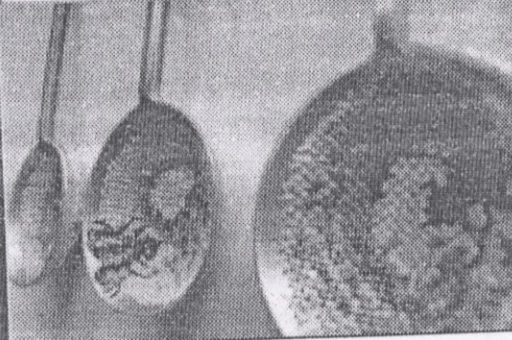
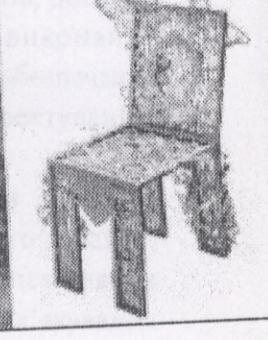
Систематизація аспектів дизайну, пов'язана з інноваціями в контексті сучасного стану науки, є актуальною проблемою наукових спеціальностей «Дизайн» і «Технічна естетика». При цьому зіставлення можливостей нових технологій і традиційних методів творчості буде завданням, що постійно стоїть перед творцями об'єктів промислового дизайну.

Нові технології дозволяють розвивати випробувані часом прийоми декоративно-прикладного мистецтва (таблиця №1). Наприклад, оздоблення промислового виробу шляхом нанесення стійкого до різних навантажень малюнку, відтворення вишивки на певному матеріалі: метал, пластик, скло та ін.

Нові технології охоплюють можливості виготовлення всіх видів дизайну: промислового, графічного, середовища. Найяскравіше нові технології відбиваються на об'єктах промислового дизайну.

Таблиця №1

Традиції і новації в створенні об'єктів промислового дизайну на базі національної

Декоративний санфаянс Artist Editions	Дизайн S. Incirauskaite - Kriauneviciene	Структурний стілець. Тжер
		

Можливості формоутворення поверхонь безпосередньо залежать від нових технологій. Приклад – корпус плавкрана, зробленого Севастопольським морським заводом ім. С. Орджоникідзе в 1989 р. для Куби, який мав округлення між площинами бортів і днища, порівняно з попередніми граними об'ємами підводної частини плавкранів цього ж заводу. Це було пов'язано з появою верстатів з числовим програмним управлінням, що дозволило відразу здійснювати потрібний розкрій металу, і появою персональних комп'ютерів, що дозволили проєктантові підбирати оптимальні методи.

Взаємозв'язок функціональності і технологічності вимагає окремого розгляду. Відомий приклад з історії промислового дизайну: носова гальюнна скульптура на старовинних дерев'яних суднах (з давніх часів по XVIII ст., нині відсутня).

Технологія прецизійного лиття, лазерна технологія створення об'ємного зображення всередині оптичного скла, технологія телеформометрії, технології відтворення повноколірних художніх і графічних зображень на різних матеріалах з використанням термоперебивного друку, використання флекспівки (тонкої плівки з полівінілхлориду, нанесеного на антиадгезійну основу), прецизійні процеси фотолітографії та вакуумного напилювання, технологія нанесення металізованих покриттів, зображень і малюнків – ось неповний список нових дизайн-технологій для виробництва широкого спектру представницької продукції, сувенірних і художніх виробів. При цьому використання сучасних матеріалів дозволяє одержувати зображення зі світлообертальним та флуоресціюючим ефектами. У прикладі створення сучасної продукції для створення фірмового стилю є нерозривний зв'язок дизайн-технологій з новими матеріалами.

Істотне значення на сучасному етапі науково-технічного розвитку світового промислового виробництва має додержання вимог повної відповідності функцій промислового дизайну, що виконуються виробом, умовам довкілля, тобто функціональні властивості виробу повинні обов'язково відповідати рівню параметрів навколишнього середовища та діапазону їхніх змін. Необхідне також повне узгодження цих властивостей з параметрами середовища, якщо останнє має високу динамічність та стохастичність.

Творча діяльність з виробництва інноваційного об'єкту дизайну потребує органічного поєднання його стадій: підготовки, задуму, пошуку, реалізації. Усі стадії творчого процесу базуються на інформаційному, методичному та технічному забезпеченні. Інформаційне забезпечення включає базу знань, банк прогнозних даних, патентів, стандартів, довідок. Із методичним забезпеченням ототожнюють і сукупність методів виконання винахідницьких, стандартизаційних та оптимізаційних завдань. До технічного забезпечення відносять засоби обчислювальної техніки, системи автоматизованого проєктування, програмно-технічні комплекси.

Центральною під час творчої діяльності дизайнера є стадія пошуку, найхарактернішими етапами якої вважаються: генерування ідей інноваційного дизайну; визначення принципів розв'язування завдання; виявлення позитивних та негативних ефектів, що можуть супроводжувати використання різних принципів розв'язування завдання; аналіз різних варіантів такого розв'язування і вибір найоптимальніших із них.

Завершує творчий процес стадія реалізації, на якій здійснюється: технічне оформлення розв'язку творчої завдання дизайнером; дослідна перевірка і випробування

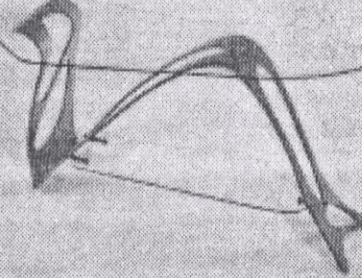
технічного рішення з подальшим внесенням до нього необхідних поправок та доповнень; реалізація рішення та його наступний розвиток. Центральним елементом творчого пошуку дизайнера є генерування нових ідей, на появу яких роблять вплив інноваційні чинники.

Історичний ракурс постановки завдань перед дизайнерами в світлі інноваційних технологій показує на важливість обліку питання політики. Провідний тип завдань для дизайнера при цьому – звеличення. Переважні стилі у використанні – класицизм і ампір. Якщо раніше звеличували короля – Сонце у Франції або імператрицю Катерину Другу в Російській імперії, то зараз дане питання актуалізується на період виборної гонки в уряді всіх країн. У сучасності найбільшої значущості в цей період набуває графічний дизайн, об'єми і якість продукції якого залежать від нових технологій.

Існує ще тип завдань дизайнера, пов'язаний з політикою і інноваціями – наслідок участі в гонці військових технологій. Основний поштовх розвитку дає технологіям і матеріалам, що пов'язані з об'єктами промислового дизайну. Наприклад (таблиця № 2), під час Другої світової війни – розвиток літакобудування призвів до післявоєнного підйому меблевого дизайну Італії на базі нових технологій. «Технології військового часу багато в чому визначили рельєфний, скульптурний стиль італійських дизайнерів» [2; 430].

Таблиця № 2

Вплив інновацій на розвиток італійського промислового дизайну (60-ті рр. XX ст.)

Стілець «Антропус» Джанузо – старший 1949 р.	Табурет «Метзадро» Брати Кастільоні, 1957р.	Стіл «Арабеска» Молліно 1951 р.
Дослідження з латексною пенорезиною	Новинки техніки, зокрема сидіння для танків і тракторів	Аеродинамічна обтічність і класна фанера літаків
		

Набуває більшого значення методика інженерного підходу до інновацій в дизайні, проводиться переоцінка методики дизайн – проектування з погляду маркетингу і менеджменту, можливостей нової техніки, технології, матеріалів.

До інноваційних чинників, що впливають на дизайн-проекування, слід віднести новий тип мислення, нову техніку, нові технології, нові матеріали, нові методики створення об'єктів дизайну.

Планується аналіз в історичному контексті інноваційних аспектів в дизайні. Поставлене завдання може принести оригінальні композиційні ідеї, внести свіжий струмінь до створюваних об'єктів.

ЛИТЕРАТУРА

1. Папанек В. Дизайн для реального мира / Пер. с англ. - М. : Д. Аронев, 2004. - 416 с.
2. Райлі Н. Элементы дизайна. Развитие дизайна і элементов стиля от Ренессанса до Постмодернизма. - М. : ТОВ «Магма», 2004. - 544 с.
3. Устин В. Б. Композиция в дизайне. Методические основы композиційно-художественного формообразования в дизайнерском творчестве : учебное пособие. - 2-е издание, уточненное и доп. / В. Б. Устин. - М. : АСТ: Астрель, 2007. - 239 с.

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«РОЛЬ МИТЦЯ І ТРАДИЦІЙНИХ ІНСТИТУТІВ МИСТЕЦТВА
ЗА УМОВ ВСЕЗРОСТАЮЧОГО ВПЛИВУ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ»

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Поплавський М.М. МИТЕЦЬ В КУЛЬТУРНІЙ ІНДУСТРІЙ: ПРОБЛЕМИ ТВОРЧОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ.....	4
Безклубенко С.Д. РОЛЬ МИТЦІВ І ТРАДИЦІЙНИХ МИСТЕЦЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ В УМОВАХ ДОМІНУВАННЯ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ	6
Абизов В.А. ОСНОВНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ДИЗАЙНУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	12
Дорошенко А.Д. МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ СУЧАСНОГО ПОЛІТИЧНОГО ВИДОВИЩА.....	16
Барнич М.М. ФОНОВІ АСПЕКТИ АКТОРСЬКОГО ЖИТТЯ В РОЛІ	19
Садовенко С.М. НОВИЙ ЗМІСТ ТРАДИЦІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ТА ВИДОЗМІНИ ФОЛЬКЛОРУ В УМОВАХ КУЛЬТУРНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	22
Білякович Л.М. ІННОВАЦІЇ ТЕКСТИЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК РУШІЙНА СИЛА СУЧАСНОЇ МОДИ	25
ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ГАЛУЗІ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ: НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ І ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ТВОРЧОСТІ	
Антифріса М.Б. ВПЛИВ МИСТЕЦТВА НА САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ	30
Барно О.М. ВИКОРИСТАННЯ КОРЕКЦІЙНИХ ТА ОЗДОРОВЧИХ ЕЛЕМЕНТІВ У РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ	32
Божко Т.О. СКЛАДОВІ ПРОЕКТНОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦІВ З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ	36
Бородасєв Д.В. ТЕНДЕНЦІЇ ВОЗНИКНОВЕННЯ І РАЗВИТТЯ СТИЛЕЙ В ВЕБ-ДИЗАЙНЕ. ФОРМИРОВАНИЕ «ЭТНИЧЕСКОЙ» СТИЛЕВОЙ МОДЕЛИ ВЕБ-ДИЗАЙНА	

В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛІЗАЦІИ	41
Бородіна Г.Г. РОЗВИТОК КНИГОЗБІРЕНЬ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ ЯК ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС	45
Будник А.В. МИСТЕЦТВО ТОТАЛІТАРНОЇ ДОБИ У СРСР І АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОП-АРТ. ТОЧКИ ЗІТКНЕННЯ	46
Бут Н.К. ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН У МІСЬКОМУ СЕРЕДОВІЩІ	49
Васильєва Н.Г. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МОДІ: ВИНИКНЕННЯ ПЕРШОГО БУДИНКУ МОДИ	52
Гардабхадзе І.А. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ПОЕТАПНОГО УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПРОЕКТУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ КОЛЕКЦІЙ НА ПОЧАТКОВІЙ СТАДІЇ РОЗРОБКИ ...	54
Гладка Л.В. РОЗВИТОК МУЗИЧНО-ІНТОНАЦІЙНИХ УЗАГАЛЬНЕНЬ ЯК ПРОБЛЕМА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНЯ-ПІАНІСТА	57
Злобін Ю.В. УКРАЇНСЬКИЙ ЯРМАРОК І «СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК» М. ГОГОЛЯ: КУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	59
Іванова В.Л. ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ЕСТЕТИЧНОГО ЦИКЛУ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ...	61
Ігнатів С.О. ТВОРЧІСТЬ ЯК АДАПТАЦІЯ БЕЗСВІДОМОГО ДО СВІДОМОСТІ	64
Ігнатова Л.П. МУЗИЧНО-ФЕСТИВАЛЬНИЙ РУХ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ВІД МАСОВОСТІ ДО КАМЕРНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФЕСТИВАЛЮ АВТОРСЬКОЇ ПІСНІ ТА СПІВАНОЇ ПОЕЗІЇ «ОБЕРІГ»)	66
Заргарян І.В. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ВОСПРИЯТИЯ ЦВЕТА СТУДЕНТАМИ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ДИСЦИПЛИНЫ «ЦВЕТОВЕДЕНИЕ»	69
Калітєвська О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ДРАМАТУРГІЇ МАСОВИХ СВЯТ ДЛЯ ДИТЯЧОЇ АУДИТОРІЇ	72
Кобилінський А.Ю. ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНИХ ЗАСОБІВ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА АВТОСАЛОНІВ	75

Коваль-Цапона А.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕМЕНТІВ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ, З УРАХУВАННЯМ ТИПУ БУДІВЕЛІ	77
Ковальчук С.П. НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КНИГИ В УКРАЇНІ	80
Крайчук І.І. ЦІННІСТЬ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ	82
Кулаковська В.В. РЕКЛАМА В ХУДОЖНЬОМУ ОФОРМЛЕННІ КНИГИ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ	84
Левчук С.В. ЕВОЛЮЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ФОТОМИСТЕЦТВА В ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНОМУ ПРОЦЕСІ	88
Луговенко Т.Г. ДИФЕРЕНЦІЙНИЙ ТА ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХОДИ ДО УТОЧНЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ»	90
Любченко О.М. ОСОБЛИВОСТІ ДЕЯКИХ РИС СУЧАСНИХ ТВОРЧИХ МОЖЛИВОСТЕЙ	94
Малишевська І.М. Кузнецова І.О. ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ КУЛЬТУРНО-РОЗВАЖАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ	95
Мамедова В.М. МИСТЕЦЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	98
Мараховський А.А. Кузнецова І.О. ІННОВАЦІЙНІ ЧИННИКИ У ДИЗАЙНІ	101
Нестеренко Д.М. ІННОВАЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ БАЛЬНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ	105
Нестеренко Є.Л. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ТА ІМПРОВІЗАЦІЯ БОЛЬНОГО КОСТЮМА У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТИВНОМУ ТАНЦЮВАННІ	107
Новиченко Ю.М. ТЕХНОЛОГІЇ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ	109
Олійник В.А. РОЛЬ СУЧАСНОГО ХУДОЖНИКА-ДИЗАЙНЕРА З ПОЗИЦІЇ ЧИТАЦЬКОГО СПОЖИВЧОГО ПОПИТУ НА КНИЖКОВУ ПРОДУКЦІЮ	111

Олійник О. Шигаєва А. КНИЖКА-ІГРАШКА: ВІД ВИНИКНЕННЯ ДО СЬОГОДЕННЯ.....	114
Павлюк Т.С. ГЕДОНІСТИЧНА, РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧА І ВИХОВНА ФУНКЦІЇ В СИСТЕМІ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА	119
Сілко Г.Г. ДИЗАЙН ПЛАКАТУ В КОНТЕКСТІ РЕКЛАМНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	122
Сковронський Б.В. з УНІВЕРСАЛЬНЕ ХУДОЖНЄ ЗНАЧЕННЯ РИТМУ (НА ПРИКЛАДІ МЕЛОДІЇ ТА ОРНАМЕНТУ).....	126
Станіславська К.І. КОМП'ЮТЕРНА ГРА ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ	130
Стрілець В.Ф. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРА МЕБЛЕВИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ	132
Супрун В.А. МІЖНАРОДНЕ КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ КРАЇНАМИ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	135
Тулій В.Ю. КОНКУРС СПІВАКІВ І КОНЦЕРТМЕЙСТЕРІВ «МИСТЕЦТВО ХХІ СТ.»: ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВО	139
Туляєв В.В. СУЧАСНІ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНІ ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА СФЕРУ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ	141
Черкесова І.Г. ПОГЛИБЛЕННЯ ДОСВІДУ ПРОСТОРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЗОБРАЖАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ВПЛИВОМ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	144
Чорна О.С. ОРИГАМІ – ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ У МИСТЕЦТВІ.....	147
Чуєва О.В. ДИЗАЙНЕРСЬКИЙ ПАПІР ЯК ІДЕАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРАФІЧНИХ ПРОЕКТІВ.....	150
Якубенко Я.А. КНИЖКОВА ТОРГІВЛЯ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ УКРАЇНИ..	151

Марах-ї, Курсьєв

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

2009

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

РОЛЬ МИТЦЯ І ТРАДИЦІЙНИХ ІНСТИТУТІВ
МИСТЕЦТВА ЗА УМОВ ВСЕЗРОСТАЮЧОГО
ВПЛИВУ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ

*Матеріали Всеукраїнської
науково-теоретичної конференції*
**РОЛЬ МИТЦЯ І ТРАДИЦІЙНИХ
ІНСТИТУТІВ МИСТЕЦТВА
ЗА УМОВ ВСЕЗРОСТАЮЧОГО
ВПЛИВУ КУЛЬТУРНИХ
ІНДУСТРІЙ
2 ЧАСТИНА**

23-24 грудня 2009 року

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

*МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ*

**«РОЛЬ МИТЦЯ І ТРАДИЦІЙНИХ ІНСТИТУТІВ
МИСТЕЦТВА ЗА УМОВ ВСЕЗРОСТАЮЧОГО
ВПЛИВУ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ»**

КИЇВ

Видавничий центр КНУКіМ

2009

Роль митця і традиційних інститутів мистецтва за умов всезростаючого впливу культурних індустрій : Зб. матеріалів Всеукр. наук.-теоретич. конф., Київ, 23–24 грудня 2009 р. – К. : Видавн. центр „КНУКіМ”, 2009. – 315 с.

Збірник укладено на основі матеріалів Всеукраїнської науково-теоретичної конференції.

До збірника увійшли статті та тези доповідей, в яких, відповідно до заявлених секцій, розглядаються такі проблеми: «Інноваційні тенденції в галузі художньої культури: нові технології і традиційні методи творчості», «Актуальні проблеми музичного мистецтва: живий звук і фонограма, живі концерти і поширення дисків», «Актуальні проблеми театрального мистецтва: конкуренція з кіно, відео та телебаченням», «Національне мистецтво в умовах культурної глобалізації», «Особистість митця в умовах колективної творчості (театр, кіно, телебачення, обряди)».

Розраховано на фахівців з культурології, мистецтвознавства, бібліотекознавства, дизайну, видавничої справи; адресовано викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, магістрам та студентам.

Редакційна колегія:

Поплавський М.М., доктор педагогічних наук, професор, ректор; Безклубенко С.Д., доктор філософських наук, професор, проректор з наукової роботи; Абизов В.А., доктор архітектури, професор; Бойко Л.П., кандидат педагогічних наук, професор, начальник відділу аспірантури та докторантури.

Редактори: Євдокименко Г.М.
Тишкевич К.І.

Коректура: Білякова-Бельська А.О.
Капралова Т.С.
Пухка С.М.

Комп'ютерна верстка Піголенко Н.М.